

Geologia dla turystyki

Henryk Jacek Jezierski¹

Geologia jest obecna niemal na każdym kroku, a jej osiągnięcia mają powszechne zastosowanie w gospodarce. Przede wszystkim zauważane są oczywiście efekty badań geologicznych w dziedzinie poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin, które są naturalnym źródłem pozyskiwania surowców mineralnych. Te z kolei są podstawą istnienia i działania wielu gałęzi przemysłu. Toteż geologia jest kojarzona z przygotowaniem złóż do działalności górniczej, która przeważnie zaburza naturalne warunki środowiskowe. Niestety, niewiele osób zdaje sobie sprawę z pozytywnych, proekologicznych aspektów geologii. Najwyższa pora, aby zmienić spojrzenie na geologię.

Nowe oblicze geologii wyłania się za sprawą poszukiwania atrakcyjnych form aktywności turystycznej, jako tzw. GEOTURYSTYKA. Wspaniałe formy krajobrazu, odsłonięcia geologiczne, jaskinie czy wreszcie eksploatowane niegdyś kopalnie, a zwłaszcza kamieniołomy, mogą się stać interesującym miejscem do spędzania czasu. Powinniśmy popierać idee tworzenia geoparków, coraz częściej projektowanych na terenie Europy. Należy pokazać nowe sposoby korzystania z pracy i osiągnięć geologów, znaleźć dla tych osiągnięć nowe zastosowanie w turystyce, podzielić się wiedzą z szerokim gronem odbiorców, jednym słowem zachęcić do korzystania z bogactwa dziedzictwa geologicznego, jak również do zarabiania na nim.

Promocję geoturystyki prowadziliśmy ostatnio między innymi na specjalnie zorganizowanym pikniku geologicznym w Olsztynie k. Częstochowy. Jego organizatorzy pokazali, w jaki sposób przy zaangażowaniu niewielkich środków finansowych można stworzyć obiekt geoturystyczny. Doskonałym przykładem jest otwarta w zeszłym roku ścieżka geologiczna *Kamieniołom Kielniki*, która powstała dzięki współpracy Państwowego Instytutu Geologicznego z samorządem gminy Olsztyn.

Z myślą o aktywnym wspieraniu rozwoju geoturystyki podjęliśmy starania o wyeksponowanie walorów

estetycznych, naukowych i kulturowych przyrody nieożywionej w całej Polsce. Na zlecenie Ministerstwa Środowiska ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej został wykonany *Katalog obiektów geoturystycznych w Polsce*, przedstawiający 100 najbardziej reprezentatywnych dla regionów naszego kraju stanowisk i obszarów geologicznych. Obecnie jest on dostępny na internetowej stronie Ministerstwa Środowiska pod adresem www.mos.gov.pl/geoturystyka. Mogą do niego sięgać indywidualni turyści, a także przedsiębiorcy z branży hotelarskiej czy biura turystyczne, uzupełniając tym samym swoją ofertę o informacje dotyczące najbliższych atrakcji geoturystycznych. Jest to również informacja dla władz samorządowych, które na podstawie tego materiału mogą podnieść atrakcyjność swojego regionu i zainteresować nim szerokie grono odbiorców poprzez eksponowanie i udostępnianie informacji na tablicach, tworzenie ścieżek dydaktycznych o profilu geologicznym i organizację imprez. A wszystko po to, żeby przyciągnąć turystów, ożywić sektor usługowy lokalnej gospodarki i w konsekwencji stworzyć nowe miejsca pracy. Wyczuwają to doskonale młodzi ludzie, którzy oblegają wydziały uczelni kształcących w kierunku geoturystycznym.

Dowodem na to, że można stworzyć ciekawe i przede wszystkim intratne przedsięwzięcie promujące geologię, jest park jurajski w Bałtowie. W tym wypadku wszystko zaczęło się od znalezienia przez Gerarda Gierlińskiego, pracownika Państwowego Instytutu Geologicznego, tropu dinozaura (patrz art. W. Mizerskiego, *Przegląd Geologiczny*, vol. 54, nr 2, str. 107). A później, dzięki pomysłowości, pracy i energii wielu ludzi, stworzono geoturystyczny obiekt nauki i rozrywki, który daje zatrudnienie ponad 150 osobom, przyciąga ponad 200 tys. osób rocznie i został nagrodzony europejskimi wyróżnieniami w dziedzinie turystyki.

Mając świadomość bogactwa i różnicowania dziedzictwa geologicznego Polski, jestem przekonany, że podobnych miejsc do zagospodarowania jest mnóstwo.

Na przykładzie Bałtowa widać, że nie potrzeba nam aktywnych wulkanów czy gejzerów do zarabiania na geologii, czasem wystarczy trop dinozaura. Najważniejszy jest dobry pomysł. My, geolodzy, powinniśmy te pomysły wskazywać.

¹Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa